

Sygn. akt: III U 156/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 października 2014r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. do SO Monika Obrębska
Protokolant:	sekretarz sądowy Przemysław Dudziński

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 października 2014r. w O.

sprawy z odwołania J. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania J. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 13.02.2014r. znak(...)

orzeka:

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje J. J. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od 01.01.2014r. do 31.12.2014r.
- stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13.02.2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. odmówił J. J. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

J. J. decyzję powyższą zaskarżył, wnosząc od niej odwołanie. W uzasadnieniu odwołania wskazał, że stan jego zdrowia, od czasu, gdy został on uznany za niezdolnego do pracy nie uległ polepszeniu, a przeciwnie znacznie się pogorszył, uzasadniając przyjęcie aktualnie całkowitej niezdolności do pracy.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania w całości podnosząc, że orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS odwołujący został uznany aktualnie za zdolnego do pracy.

Pełnomocnik odwołującego na rozprawie w dniu 17.10.2014r. zmodyfikowała odwołanie w ten sposób, że wniosła o zmianę decyzji i przyznanie J. J. prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy – zgodnie z opinią biegłych sądowych.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ostrołęce ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z 30.11.2010r. ZUS przyznał J. J. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Uprawnienia do renty były odwołującemu kilkakrotnie przedłużane, ostatnio w decyzji z 23.10.2012r. na okres do 31.12.2013r. W związku z upływem okresu, na który świadczenie przyznano odwołujący w dniu 12.11.2013r. zwrócił się do ZUS z wnioskiem o ustalenie jego uprawnień do renty na dalszy okres. Wobec powyższego J. J. został skierowany na badania do lekarza orzecznika ZUS, który w orzeczeniu z dnia 16.12.2013r. stwierdził, że odwołujący nie jest niezdolny do pracy. Od powyższego orzeczenia J. J. złożył sprzeciw, wobec czego sprawa została skierowana do rozpoznania przez Komisję Lekarską ZUS, która orzeczeniem z dnia 31.01.2014r. ustaliła, że J. J. nie jest niezdolny do pracy. Wobec powyższego ZUS decyzją z dnia 13.02.2014r. odmówił J. J. przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy na dalszy okres (vide dokumenty z akt rentowych i dokumentacji lekarskiej).

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ostrołęce zważył co następuje:

Odwołanie J. J. okazało się zasadne i zostało uwzględnione.

Zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące przesłanki: jest niezdolny do pracy, ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy, a jego niezdolność do pracy powstała w okresach przewidzianych w ustawie albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ich ustania. W myśl art. 58 ust. 1 pkt 5 powoływanej ustawy warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, o którym mowa w art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy, uważa się za spełniony, jeżeli ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej 5 lat, jeśli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat. Przy czym zgodnie z ustępem 2 tegoż przepisu okres ten winien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy.

Definicję osoby niezdolnej do pracy zawiera art. 12 ust.1-3 powoływanej ustawy, który stwierdza, że jest nią osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, natomiast częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Zgodnie z art. 61 cytowanej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, prawo do renty, które ustało z powodu ustąpienia niezdolności do pracy podlega przywróceniu, jeżeli w ciągu osiemnastu miesięcy od ustania prawa do renty ubezpieczony stał się ponownie niezdolny do pracy. Przez ustąpienie niezdolności do pracy należy rozumieć zarówno sytuację, kiedy na skutek badania lekarskiego ustalono brak niezdolności do pracy, jak też sytuację kiedy upłynął okres, na jaki świadczenie przyznano.

W świetle cytowanych wyżej przepisów zasadniczą kwestią wymagającą rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie, od której zależała skuteczność odwołania J. J. , było ustalenie czy jest on nadal niezdolny do pracy.

Na tę okoliczność Sąd dopuścił w sprawie dowód z opinii biegłych lekarzy z zakresu ortopedii, neurologii i laryngologii, jako właściwych ze względu na schorzenia odwołującego, którzy w złożonej opinii, po przeprowadzeniu badania odwołującego oraz zapoznaniu się z dokumentacją medyczną dotyczącą stanu jego zdrowia, rozpoznali u niego: upośledzenie funkcji ręki z powodu zastarzałego uszkodzenia nerwu łokciowego na poziomie przedramienia, częściowe uszkodzenie nerwu pośrodkowego lewego, niestabilność przednią kolana prawego, stan po usunięciu MM kolana prawego w roku 1991, zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa szyjnego i lędźwiowo – krzyżowego z podawanym

zespołem bólowym, bez podrażnienia, uszkodzenia korzeni nerwowych, deformację pourazową nosa przytępienie słuchu graniczące z głuchotą. W konkluzji biegli stwierdzili, że stwierdzone schorzenia czynią badanego częściowo niezdolnym do pracy na okres jednego roku od stycznia 2014r. Biegli podkreślili, że nie nastąpiła poprawa w stanie zdrowia badanego, który był podstawą do kwalifikacji i uznania badanego za częściowo niezdolnego do pracy. Biegły laryngolog wskazał, że niedosłuch z dobrą wydolnością społeczną nie czyni badanego niezdolnym do pracy, jednakże w pełni poparł decyzję w sprawie kwalifikacji badanego, dokonaną przez lekarzy ortopedę i neurologa.

Do powyższej opinii zastrzeżenia zgłosił organ rentowy podnosząc, że biegli nie odnieśli się do kwalifikacji zawodowych, jak też przebiegu pracy zawodowej ubezpieczonego. Wskazali, że ubezpieczony wymaga wprawdzie dalszego leczenia, ale stopień upośledzenia funkcji organizmu spowodowany stwierdzonymi schorzeniami nie uzasadnia dalszej niezdolności do pracy zgodnie z zatrudnieniem. Wskazując na powyższe organ rentowy wniósł o powołanie innych biegłych.

Sąd powyższy wniosek organu rentowego w oparciu o art. 217 § 3 k.p.c. oddalił uznając, że sporne okoliczności zostały już wyjaśnione. Argumenty podniesione w piśmie procesowym organu rentowego z dnia 22.08.2014r. nie uzasadniają zdaniem Sądu stanowiska, że istniała obiektywnie potrzeba skorzystania z opinii kolejnych biegłych. Odmienne ocena stanu zdrowia odwołującego w kontekście jego zdolności do pracy dokonana przez organ rentowy, nie zawierająca konkretnych i przekonujących argumentów podważających miarodajność dotychczasowej opinii lub co najmniej miarodajność tę poddających w wątpliwość, nie może zdaniem Sądu decydować o zasadności dopuszczenia dowodu z kolejnego zespołu biegłych. Wskazać też należy, że zarówno doktryna, jak i orzecznictwo stoją na stanowisku, że potrzeba powołania innego biegłego powinna wynikać z okoliczności sprawy a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej opinii (vide wyrok SN z 4 sierpnia 1999 r, I PKN 20/99, OSNAPiUS 2000, nr 15, poz. 479). Sąd orzekający w przedmiotowej sprawie, potrzeby powołania kolejnego zespołu biegłych, nie widział. Sąd podzielił wywody i wnioski opinii biegłych lekarzy sądowych powołanych do wydania opinii w przedmiotowej sprawie. Podkreślić należy, że wydane one zostały przez biegłych lekarzy o specjalnościach odpowiednich do ujawnionych wcześniej u odwołującego jednostek chorobowych, po dokonaniu analizy zebranej w sprawie dokumentacji medycznej, przeprowadzeniu wywiadu, w tym wywiadu odnośnie przebiegu zatrudnienia i rzeczywistych kwalifikacji oraz badań odwołującego. Zarówno rozpoznanie, jak i wnioski, jakie znajdują się w opinii są zbieżne, spójne i logiczne. Biegli, występujący w sprawie, wydali popartą logiczną argumentacją opinię, z której wynika, że stan zdrowia odwołującego czyni go nadal okresowo częściowo niezdolnym do pracy. Niewątpliwym jest też, że stan zdrowia odwołującego od czasu kiedy pobierał on rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy nie uległ poprawie, na co jednoznacznie wskazywali biegli.

Wskazać w tym miejscu należy, że uznaje się za osobę częściowo niezdolną do pracy osobę, która wobec naruszenia sprawności organizmu nie jest w stanie wykonywać prawidłowo czynności związanych z zawodem, gdy zachowała zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy (np. wymagającej niższych albo niewymagającej żadnych kwalifikacji), lecz jednocześnie utraciła w znacznym stopniu zdolność do wykonywania pracy, do której posiada kwalifikacje, przy czym dla oceny poziomu tych kwalifikacji znaczenie ma także uzyskanie rzeczywistych umiejętności, mających wpływ na karierę zawodową, np. decydujących o uzyskaniu wyższych zarobków niż pracownicy mający takie same kwalifikacje formalne, przesądzających o awansach lub możliwości znajdowania nowego miejsca pracy. Taki pogląd wyraził Sąd Najwyższy w wyroku z 25.01.2010r., w sprawie o sygn. I UK 215/09. Sąd orzekający w przedmiotowej sprawie w pełni ten pogląd podziela i aprobuje. Odnosząc powyższe do realiów przedmiotowej sprawy, stwierdzić należy, że twierdzenia organu rentowego, iż odwołujący zaadoptował się do niepełnosprawności, nie może skutkować przyjęciem tezy o jego zdolności do pracy. Odwołujący przesłuchany w charakterze strony podał, że stan jego zdrowia od czasu kiedy pobierał rentę uległ pogorszeniu. Dodał, że ma bezwładną lewą rękę, z powodu uszkodzenia nerwu przewierconego wiertłem. Miał robiony przeszczep. Dodał, że z wykształcenia jest mechanikiem. Pracował jako pracownik fizyczny w cegielni, jako traktorzysta a potem przed uzyskaniem prawa do renty jako ochroniarz, choć nie posiada licencji. Podkreślił, że aktualnie nie może wykonywać żadnych prac fizycznych, nie mógłby też pracować jako ochroniarz, gdyż ten zawód wymaga sprawności fizycznej, a on ma problemy z chodzeniem, nie mógłby nawet podbiec, a ponadto niedosłyszany.

Sąd dał w pełni wiarę zeznaniom odwołującego uznając, że są one szczere i wiarygodne. Znajdują one w pełni potwierdzenie w pozostałych dowodach przeprowadzonych w sprawie, w tym opinii biegłych sądowych.

W takim stanie rzeczy w ocenie Sądu Okręgowego w pełni zasadne jest przyjęcie, że odwołujący jest w dalszym ciągu częściowo niezdolny do pracy. Nie może budzić wątpliwości, że nie nastąpiła żadna poprawa w stanie zdrowia odwołującego w stosunku do okresu kiedy było on kwalifikowany do inwalidów i uzyskiwał z tego tytułu od 17.11.2010r. rentę.

Mając na uwadze powyższe okoliczności oraz treść cytowanego wyżej art. 61 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Sąd w oparciu o art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i w pkt. 1 wyroku przyznał J. J. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na dalszy okres tj. od dnia 01.01.2014r. do 31.12.2014r.

Zgodnie z treścią art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Sąd był zobowiązany, przyznając odwołującemu prawo do renty, do zamieszczenia z urzędu w sentencji wyroku rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego odnośnie do nieustalenia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji tj. zarówno przyznającego prawo do świadczenia, jak też jego brak (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28.04.2010 roku, II UK 330/09, LEX 604220). W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie brak było podstaw do obciążenia odpowiedzialnością organu rentowego za nieprzyznanie odwołującemu prawa do renty już na etapie postępowania przed ZUS. Kwestia oceny czy odwołujący jest w dalszym ciągu niezdolny do pracy wymagała przeprowadzenia szerszego postępowania dowodowego, w tym przesłuchania odwołującego w charakterze strony, co możliwe było dopiero przed Sądem. Ponadto odwołujący na etapie postępowania sądowego przedłożył nową dokumentację medyczną, która nie była znana organowi rentowemu. Z tych względów orzeczono jak w pkt. 2 wyroku.